

KIRÁLYLÁTOGATÁS ÖTVEN ÉV ELŐTT

(A Délmagyarország munkatársától.) Ötven esztendővel ezelőtt, 1883 október 14-én jelentős napra virradt Szeged. A városba érkezett a király, I. Ferencz József, hogy a romjaiból újjáéledt várost megtekintse. Szeged soha nem látott fényvel fogadta és ünnepelte a királyt, aki este még résztvett a színház avatélelőadásán is. A látogatás alkalmából Endrényi Lajos és Társa-cég díszes lapot adott ki „A feltámadt Szeged” címmel. Ennek az érdekes lapnak egyik példányát dr. Sebők Vencel ügyvéd őrzi. „A feltámadt Szeged” első oldalát Aggházy Gyula művészi rajza díszíti. Stilizált keretben a király jellegzetes arcképe néz szembe az olvasóval. Az alkalmi lap első cikkét Enyedi Lukács írta, a címe: „Szeged újjászületéséről” szinte megható az akkori krónikás hangja az új paloták láttára:

— Mi, akik a régi Szegedet ismerték és szerettük — írja Enyedi —, mély megindulással tekintünk az új paloták égreörő soraira. Az idegen szemlélőnek minden palota egy-egy dícsőséget hirdető obeliszk, de nekünk ez egyáltalán egy-egy kedves emléket borító sarkó. Könyvezünk, de magunk sem tudjuk, bú, vagy örömkönnyekeket sirunk-e?...

A cikk további részében ismerteti a város újjáépítésének nagy munkáját, részletes kimutatást közöl, hogy Európa, Ázsia, Afrika, Amerika mennyit küldött a víz által elsöpört város megsegítésére. Adatai legérdekesebb része az, amelyekből az akkoriban elkészült paloták árai tűnnek ki. Az állami építkezések összege 1883-ig 5.258.000 forintot tett ki. Ebből a pénzből a közúti hid építése 1.740.000 forintba került. Az egyes minisztériumok által investált összeg 1.781.000 forint volt. Ebből az összegből építették fel a postapalotát 230.000, a honvédelmi palotát 270.000, a kerületi börtönt és büntetőorvószéket 680.000, a pénzügyigazgatóságot 290.000, a Széchenyi-téri polgári törvényszéket 160.000 forint költséggel. A város saját középítkezései is jelentékeny összeget tett ki, 1.126.000 forintot. Ebből épült többek között a városháza 230.000 forint költséggel, a színház 440.000, az újszegedi Vigadó 32.000 forint költséggel. A színház 1883 augusztusában, a városháza ugyanezen év szeptemberében lett kész egyévi munka után.

A díszes lap a további oldalakon közli: Tisza Lajos, dr. Kelemen Móric, Lechner Lajos, Kállay Albert rézmetszetű képeit, ezenkívül az új középületek rajzait. A következő oldalak Szabados János „Szeged ünnepén” című alkalmi ódájának sorait tartalmazzák. Az ódát a színház felavatási ünnepén adták elő. Szegedet Nagy Ipolyka, a Részvétet Hunyadi Margit személyesítette meg. Érdekesekek azok a képek is, amelyek az akkori szegedi polgárort és lovasbanderistát ábrázolják. Rendkívül érdekes az alkalmi lapnak az a négy oldala, amely emléksorokat, verseket, kisebb elbeszéléseket közöl az akkori nagy magyarokról. A következő neveket lehet megtalálni: Jókai Mór, Liszt Ferenc, gróf Zichy Jenő, ifj. Abrányi Emil, Hegedüs Sándor, Mikszáth Kálmán, Dóczy Lajos, Abrányi Emil, Tisza Lajos, Kiss József, Törs Kálmán, Lechner Lajos, P. Szathmáry Károly, Ujváry Lajos, Kvarsay Ede, Hermann Ottó, Frankenberg Adolf, Bartók Lajos, Pósa Lajos, Enyedi Lukács, Györfly Aladár, Horváth Gyula, Kazár Emil, Vadnai Károly, Komócsy József, Hoitsy Pál, Reviczky Gyula, dr. Kelemen Mór, Sziklay János, Györy Vilmos, Neugebauer László, Neményi Ambrus, Beksits Gusztáv, Sisi Imre, Kürthy Emil, Borostyáni Nándor és Kenedy Géza. Az utolsó cikk Kulinyi Zsigmond tollából való. Nagy cikkben ismerteti a szegedi népet.

Téli eltevésre

rózsaburgonya

100 kg. vételnél 5 pengő

198

Nagy Alberinél, Valéria tér, Paprika piac.

RAFFAY-étterem söntése

megnyílt!

Bor, sör, pálinkakimérés, legfrissebb borok, frissen csapolt sör, tisztán kezelt pálinka és likőrök korlátlan kimérése. Meleg és hideg ételek. Reggel 5 órától minden időben forró, sült húsos bablevés kapható.

Páholy és zsöllye

A BELVÁROSI MOZIBA

husz százalék kedvezménnyel

Délmagyarország

Darabonként is kapható a kiadó hivatalában.

Hirek

XI 11 Szombat. Róm. kath. Márton pk. Prot. Márton. A nap kel 6 óra 59 perckor, nyugszik 4 óra 29 perckor.

Szegeden a gyógyszerárak közül szolgálatot tartanak: Leinzinger Gyula: Horváth Mihály-ucca 9., (telefon 13-52), Moldván Lajos Ujszegedi, Védres-ucca 1. (telefon 18-46), Nyilassy Agoston Római-körut 22. (telefon 25-49), Salgó Péter Mátyás király-tér 4 (telefon 12-96), Frankó Andor Dugonics-tér 1. (telefon 17-93), Zakar örökösök Valéria-tér 1. (telefon 16-93).

— Kéthly Anna beszámolója. A szociáldemokrata párt vasárnap délelőtt 10 órakor a Korzó Moziban képviselői beszámolót tart. Felszólalnak Kéthly Anna és Buchinger Manó országgyűlési képviselők. Vasárnap délután fél 3 órakor Szentmihálytelken Muskó Györgyné 392. szám alatti vendéglőjében mond beszámolót Kéthly Anna.

— Kisajátítási jogot kapott a város a Lengyel-kápolnai ut kiépítéséhez. A város hatósága elhatározta, hogy fokozatosan kiépíteti a kisvasúthoz vezető alsótanyai utakat. Ezek között a legfontosabb az az ut, amely a Lengyel-kápolna környékét kötné össze a vasúttal. Mivel ez a terület nem a város tulajdona, az uthoz szükséges területeket a város csak kisajátítás útján szerezhetheti meg. Nemrégén a közgyűlés felírt a kereskedelmi miniszterhez és a szükséges területekre kisajátítási jogot kért. A miniszter most értesítette a várost, hogy a kisajátítási jogot megadja. A kisajátítási eljárás rövidesen megindul és azután megkezdik az új ut építését.

— Horthy Miklósné inségakciója. Horthy Miklósné gyűjtőiveket küldött a szegedi főispáni hivatalnak, amely vállalkozott az inségakció szegedi megszervezésére. Egy-egy ívet helyeztek el a főispáni hivatalban, a népjóléti ügyosztálynál, a katonaságnál, a postán, az üzletvezetőségénél, az egyetemen, a városnál, a törvényszéken, a járásbírósnál, a táblán. Egy gyűjtőivel a népjóléti ügyosztály egyik tisztviselője a napokban végigjárta a nagyobb szegedi vállalatokat és pénzügyintézeteket, hogy így gyűjtsön adományokat a jótékony célra.

— Az iparostanonciskola államsegélyének felemelését kéri a város. A város az iparostanonciskola fenntartásához tizenötezer pengő államsegélyt kap évente. Ezt az összeget állították be a jövő évi költségvetésbe is, mivel azonban az állami költségvetést még nem tárgyalta le az országgyűlés, a polgármester elhatározta, hogy az államsegély felemelését kéri a kormánytól. Felterjesztésében hivatkozik arra, hogy a város jövedelmei évről-évre csökkennek, csökken az adójövedelem éppen úgy, mint a földbérjövödelem és az iparostanonciskola fenntartása egyre nagyobb gondot okoz.

— Szabadlábba helyezték a lopással gyanúsított vasuti tisztviselőt. Közölte a Délmagyarország, hogy a vásárhelyi rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte Udvarny Zoltán vasuti segéd tisztet, mivel súlyos gyanúok merültek fel vele szemben, hogy ő követte el a vásárhelyi pályaudvar raktárában előfordult lopásokat. A letartóztatott Máv. hivatalnokot kérdésben szállították a szegedi ügyészség fogházába, majd kihirdették előtte a vizsgálóbíró végzését, amely fentartotta a letartóztatásról szóló határozatot. Udvarny Zoltán a vizsgálóbírói végzés ellen felfolyamodást jelentett be és szabadlábba való helyezését kérte. Tegnap foglalkoztak a felfolyamodással és a szabadlábba helyezés iránti kérelemnek helyt adtak. A gyanúsított tisztviselő tegnap már el is hagyta az ügyészségi fogházat.

— Előadás az alsóvárosi kulturházban. A Klebelsberg-telepi ifjúság vasárnap este fél 8 órakor tartja első vidám estjét a kulturház javára. Színpadra kerül egy bohózat, tréfás jelenet, vígjáték és egy énekes táncos daljáték. A különböző műsorszámokban közel 80 szereplő vesz részt. A zongora- és hegedűkíséretet Weber József, Forrai Andor és ifj. Forrai Károly látják el.

Teniszflanel 50 fillér Blaunál, Széchenyi tér

— Szakácskönyv, vagy a férjhezmenés titkai. Szabadkáról jelentik: Mulatságos családi pörben ítélkezett a szabadkai bíróság. A vádlott egy kereskedő volt, aki a következő apróhirdetést tette közzé: „Mit kell tudni a lányoknak férjhezmenés előtt? A nálam megrendelhető könyvekből ifju, tapasztalatlan hölgyeink nemcsak azt tudják meg, amit férjhezmenés előtt általában ismerni szoktak, hanem azt is, amit okvetlenül tudniok kell. A könyveket érthető okokból nem árusítom nyilvánosan, hanem az összeg (45 dinár) előzetes beküldése ellenében, diszkrét csomagolásban házhöz szállítom. Kívánatra poste restante. Az üzletnek csakhamar vége szakadt és a dolgából bünper lett. Nyolcvan leány család miatt feljelentette a kereskedőt. Kiderült ugyanis, hogy a diszkrét csomagokban szállított művek — ártatlan szakácskönyvek. „Nem vagyok bűnös, — védekezett a kereskedő, — mert én azt szállítottam, amit hirdettem. Azt hirdetem, hogy a könyvből a hölgyek megtudhatják azt, amit férjhezmenés előtt tudniok kell. Nézetem szerint ez elsősorban csakis a főzés tudománya lehet. A bíróság a vádlottat felmentette azzal az indoklással, hogy anyagilag senki sem károsodott, de erkölcsileg sem károsodtak a hölgyek.

Legjobb kávé SCHIFFER-nél
Valériatér 2.

— Uj lap Szegeden. „Szegedi Háztulajdonosok Lapja” címen új lap jelent meg Szegeden. Az új újság a Szegedi Háztulajdonosok Egyesületének hivatalos közlönye és havonként jelenik meg. Felelős szerkesztője dr. Singer István.

— Halálozás. Özy. Grüner Jakabné f. hó 10-én 82 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor az izr. temető cinterméből.

— Megbüntetett kocsigyártók. A kocsigyártó szakosztály vezetősége rájött arra, hogy egyesek a kocsigyártóiparosok közül vasárnap is vállalnak munkát, holott a vasárnapi munka szigorúan tilos a kocsigyártó iparban. A rendelkezés megszegése miatt több kocsigyártót feljelentettek a kihágási bíróságnál, amely most vonta felelősségre a vasárnapi munkaszünetet megszegő kocsigyártókat és egyenkint 10 pengő pénzbüntetésre ítélte őket. A kocsigyártó iparosok most elhatározták, hogy a műhelyükben feltűnő helyen kifüggesztik, hogy a rendőrhatalóság utasítása folytán vasárnap semminemű munkát nem vállalnak.

Üzv. dr. Barta Sándorné fájdalommal jelenti, hogy férje

dr. Barta Sándor

rövid szenvedés után f. hó 10-én elhunyt. Temetése f. hó 12-én, vasárnap fél tizenegy órakor lesz a zsidó temető cinterméből.

Gyászolják még:

Maria József (Szabadka) apja, dr. Barta Adám (Belgrád) testvére, sógorai, sógornei és a kiterjedt rokonság. Béke hamvára!